

УДК 070 : 908 : (091) (477.84)

КРАЄЗНАВЧА ПРОБЛЕМАТИКА У ПРЕСІ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

ПЕЛЕШОК Ольга,

аспірантка,

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. Максима Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46027, Україна, e-mail: nolya@ukr.net

У статті виокремлено публікації краєзнавчо-історичної тематики у тернопільській пресі (газети «Вільне життя», «Свобода», «Тернопіль вечірній») за 2000-2005 роки, досліджено їх періодичність, означено підтеми та розглянуто їх як тематичну нішу регіональних ЗМІ. У результаті аналізу визначено кількість друкованих матеріалів на зазначену тематику та окреслено їх роль у друкованих ЗМІ Тернопільщини як компонента історичної науки.

Ключові слова: преса, друковані видання, жанр, рубрики, наратив, дискурс.

LOCAL LORE ISSUES IN THE PRESS OF TERNOPIL REGION: HISTORICAL ASPECT

The article highlights the publications of local lore and historical subjects in the Ternopil press of 2000-2005 (the newspapers «Vilne zhyttia», «Svoboda», «Ternopil Vechirniy»). The study investigates their periodicity, identifies the sub-themes and considers them as a thematic niche of regional mass media. As a result of the analysis, the article determines the number of prints on the specified subject and outlines their role in printed media of Ternopil region as a component of the historical studies.

Key words: press, prints, genre, sections, narrative, discourse.

Вступ. Останніми роками краєзнавча проблематика широко артикулюється у медійному дискурсі, в якому продовжується процес переосмислення історичного наративу та пошуку національної ідентичності. ЗМІ опинилися перед потребою створення нової системи цінностей, консолідації навколо основних завдань національного державотворення. Об'єктивною основою цього процесу є зростання ролі регіонів і регіоналізму у контексті нових викликів, пов'язаних із реаліями глобалізації [1, с. 29]. Посилюється, таким чином, соціальна значущість краєзнавчо-історичної тематики у ЗМІ, а висвітлення історії «малої батьківщини» залишається одним із засобів виховання патріотичних почуттів, джерелом національного самоствердження.

Серед сучасних журналістикознавців, які досліджували певний спектр краєзнавчої проблематики на шпальтах української преси, варто згадати М. Романюка, М.Галушко, С. Костя, Л. Сніцарчук, Л. Кічуру, І. Крупського, В. Савчук, Г. Рудого, Я. Верменич, Г. Бабійчук та ін. Однак відкритим для вивчення залишається питання про функціонально-структурні та жанрові особливості текстів краєзнавчого дискурсу, що має беззаперечне значення не тільки для лінгвістики і типології текстів, а й для журналістикознавства та міжкультурної комунікації. Ця проблематика недостатньо досліджена у журналістикознавстві, тому тема нашої розвідки є актуальною. Недостатньо висвітлено у медійних наукових студіях і краєзнавство. Публікації з краєзнавчим контентом у пресі Тернопільщини до сьогодні не були об'єктом спеціального комплексного вивчення. На нашу думку, аналіз даної тематики дозволить простежити не тільки основні закономірності розвитку української регіональної журналістики, але й суттєво розширить наукові уявлення про розвиток та складні процеси становлення системи масового інформування українського суспільства.

© Пелешок О., 2018

Метою роботи, враховуючи багатоаспектність проблеми, є дослідження тематичного спектру та періодичності на сторінках тернопільських друкованих видань упродовж 2000-2005 рр. публікацій краєзнавчо-історичного спрямування. Для досягнення мети визначено таке коло завдань: виокремити масив краєзнавчо-історичних публікацій у тернопільській пресі за досліджуваний період; визначити їх провідні підтеми та розглянути їх як тематичну нішу регіональних ЗМІ; окреслити роль краєзнавчих матеріалів у друкованих ЗМІ Тернопільщини як компонента історичної науки. *Предмет дослідження* – краєзнавча тематика матеріалів видань.

Методи дослідження. Для досягнення мети наукового дослідження використано такі загальнонаукові методи: історичний (формування історіографії, ознайомлення з матеріалами науковців, що досліджують суміжні теми), аналіз та синтез (допомогли у досягненні мети дослідження та у пошуку особливостей висвітлення краєзнавчо-історичної тематики), контент-аналіз (об’єктивний, системний і кількісний опис наявного змістового краєзнавчо-історичного матеріалу, а також зіставлення декількох потоків краєзнавчої інформації (у нашому випадку – зіставлення трьох газет як трьох вербальних потоків), індукція та узагальнення (дозволило сформуванню висновки). Спеціальні методи: моніторинг (для формування вибірки матеріалів).

Результати й обговорення. Незважаючи на активний розвиток телебачення і радіомовлення, а також мережі Інтернет, друкована періодика не втрачає своєї ролі дієвого інформатора. Преса сьогодні залишається найбільш масовим і доступним джерелом інформації, активно впливає на життя суспільства, на хід соціальних подій. У епоху глобалізації та інформатизації вона не втрачає своєї значущості, відіграє важливу роль у формуванні і розвитку культури.

Місцева преса, на думку британського дослідника Інституту Ройтерз із вивчення журналістики Расмуса Клайса Нілсена (Rasmus Kleis Nielsen), зберігає кращі традиції журналістики, преса формує «відчуття місця», в результаті чого територія і люди, які її населяють, стають значимими для конкретного індивіда [2]. І, можливо, саме це допомагає деяким виданням зберігати не тільки своє неповторне обличчя, але і передплатників. Г.С. Дем’янчук у праці «Українське краєзнавство: сторінки історії» описує роль краєзнавства як формування самопізнавальних та практичних потреб окремих громад суспільства, що є не тільки підґрунтям історичних та природничих наук, а й постачальником «місцевих фактів», активним чинником формування побутово-історичної (буденної) свідомості населення, особливо підростаючого покоління, і чи не єдиним засобом для одержання інформації про довкілля (природне, історичне, економічне, літературно-мистецьке) в масштабах села, міста, району, області [3, с. 85]. З огляду на це, підвищеної уваги науковців вимагають проблеми краєзнавства, зокрема дослідження специфіки висвітлення його у пресі як важливого регіонального компоненту історичної науки.

Для аналізу нами було обрано три газети, які виходили у Тернопільській області в період із 2000 р. по 2005 рр., а саме: «Вільне життя», «Свобода» та «Тернопіль вечірній», які мають передплатників в різних регіонах України і за кордоном, та висвітлюють переважно політичні, економічні, культурні, освітні події Тернопільщини та України [4]. Тому їх матеріали дають можливість вивчити важливі особливості краєзнавчого регіонального медіадискурсу в історичному аспекті та продемонструвати різні підходи до висвітлення регіональної історичної теми у сучасному журналістикознавстві. Всього було проаналізовано 357 текстів.

Для аналізу таких типів текстів доречним є виокремлення понять «історія» та «краєзнавчий текст». У навчальній і науковій літературі існує безліч їх визначень. Щодо першого, то *краєзнавчий текст* – це тип тексту, що містить інформацію про місцевість з точки зору історії, культури, природних особливостей і т.п., будь-якої частини країни, регіону, області, району [5, с.170]. Краєзнавство ми розглядаємо як галузь людської діяльності, яка спрямована на всебічне вивчення краю та сукуп-

ність знань про край: його географію, історію, економіку та інші сфери життєдіяльності [6, с. 25]. Натомість поняття «історія» подається науковою літературою у різних аспектах: як процес постійного руху, як минуле, яке змінюється під впливом дійсності, а також як наукова дисципліна. До нашої ж теми найбільш дотичнішим буде виокреслити поняття «історичний наратив», оскільки краєзнавчо-історична тематика у пресі нерозривно пов'язана з нарацією. У цьому випадку, повністю поділяємо позицію голландського філософа і дослідника, професора інтелектуальної історії та історичної теорії в Університеті Гронінгена Франкліна Рудольфа Анкерсмита, який зазначив: «...я буду використовувати спеціальний термін «нарратив» (paratio) винятково для позначення історіографічної нарративної репрезентації минулого» [7, с. 38]. Тому поняття «історичний нарратив» будемо трактувати як вид історіографічного тексту.

Перелічені складові історико-краєзнавчої теми аж ніяк не охоплюють усіх сфер журналістикознавчих краєзнавчих пошуків. Будь-яка група пам'яток, будь-яка сфера діяльності людини може бути об'єктом журналістського дослідження – у цьому сенсі діапазон висвітлення краєзнавства справді неосяжний. Практично немає меж і у визначенні граней життя суспільства (економічного, політичного, соціокультурного), які воно охоплює.

Виходячи із напрацювань науковців, до об'єктно-предметної сфери історичної регіоналістики (а отже і краєзнавчих матеріалів у ЗМІ, які теж входять у її склад) можна віднести такі, у яких є осмислення регіональної специфіки в просторовому вимірі, ретроспективно досліджено історію України та українську історіографію в регіональному контексті, висвітлено історію регіонів як системоутворюючих цілісностей, приділено увагу проблемам локалізації населення і територіальних зв'язків, історії колонізаційних процесів, міграцій та історії міських і сільських поселень [8, с.10]. Такі тексти виступають основними носіями оперативної інформації, що дозволяють читацькій аудиторії здійснювати постійний моніторинг найбільш значущих, цікавих подій.

Описати краєзнавчий аспект в якомусь одному журналістському жанрі неможливо. Залучення наукової методології до аналізу системи жанрів показує, що з різних елементів і зв'язків між ними можна «збирати» різні тексти: аналітичні (рецензії, історичний огляд і т. д.), інформаційні – репортажі з тих або інших історико-краєзнавчих заходів, замітки. Тому журналістські матеріали краєзнавчого спрямування подаються і в інформаційних, і в аналітичних, і в художньо-публіцистичних жанрах. Проте тексти, презентовані інформаційними жанрами, у кількісному співвідношенні складають більшу частину масових інформаційних потоків краєзнавчої тематики тернопільських видань. Серед публікацій у таких виданнях, як «Вільне життя», «Свобода» та «Тернопіль вечірній», переважають матеріали різних авторів та жанрів: *замітка* (Васковський Р. Національна єдність. Рік 1919-й // Свобода. – 2000. – 22 січ.; Ліберний О. Про боротьбу патріота нагадуватиме меморіальна дошка // Свобода. – 2005. – 22 жовт. – С. 3), *репортаж* (Гром'як М. Там, під Перемишлем, висока могила, а в ній спочиває вся стрілецька сила: [На запрошення Об'єднання українців Польщі у відзначенні пам'яті Січових стрільців і вояків УПА взяла участь делегація з Тернопільщини] // Свобода. – 2000. – 6 лип.; Грещук, Г. Навічно повернувся пам'яттю до нас : В обл. краєзн. музей передано особистий архів одного з визначних діячів ОУН–УПА, нашого славного земляка, родом з Підгаєччини, Василя Галаси / Г. Грещук // Свобода. – 2004. – 9 жовт.), *кореспонденція* (Сливка П. За волю і долю України // Тернопіль вечірній. – 2000. – 28 січ.; Полева В. Чекають скарби в підземеллях?: [Про скарб Байди Вишневецького] // Свобода. – 2001. – 22 груд.) *інтерв'ю* (Гермаківський І. «З мого духа печаттю»: [Про члена ОУН–УПА, уродженку с. Красного Гусятинського р-ну С. Штокалюк] // Свобода. – 2000. – 19 груд.; Ждан В. І в пам'яті, і в серці: [Козову відвідали колиш. жителі міста,

тепер громадяни Ізраїлю, які постраждали в роки Другої світової війни] // Вільне життя. – 2003. – 21 черв.), *стаття* (Катеринюк Л. Карпатський рейд. Яким він був? / Л. Катеринюк // Свобода. – 2005. – 21 трав. – С. 5.; Сливка П. Історія корони короля Данила: У роки Другої світової війни корона знову пропала. Є кілька версій її зникнення // Тернопіль вечірній. – 2001. – 12 верес.) та інші.

Суспільно-політичний контекст зумовлює виокремлення тематичних рубрик у виданнях, що базуються на засадах загальної систематизації галузевої інформації у пресі та об’єднуються у тематичні комплекси (блоки) і надають можливість розглянути деякі аспекти досліджуваної теми. Це – «Область у цілому», «Видатні люди та уродженці краю», «Природа й природні ресурси. Екологія», «Історія. Археологія. Етнографія», «Народне господарство», «Політичне життя», «Мистецтво», «Літературне життя». У виділених нами комплексах краєзнавчих публікацій зупинимось детальніше на історичних. На нашу думку, доцільно виділити декілька «вузлових» історично-краєзнавчих підтем, які із номера у номер простежуються у публікаціях аналізованих нами видань: «Історія регіону у цілому», «ОУН та УПА», «Друга світова війна», «Політичні репресії в області», «Діаспора». Загальна кількість матеріалів за цими тематичними розділами в межах кожного року і загалом за п’ять років (2000–2005 рр.), а також їх відсоток відношенні показано у таблиці.

Теми	Кількість газетних матеріалів на краєзнавчу тематику							% від заг. к-сті
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Всього	
Історія краю в різні періоди	30	8	14	1	3	7	63	17,6
Українські січові стрільці	-	-	-	2	3	2	7	1,9
ОУН та УПА	16	26	22	24	28	10	126	35,2
Західноукраїнська народна республіка	-	23	2	6	-	2	33	9,2
Голодомор	-	-	-	3	-	2	5	1,4
Друга світова війна	19	-	7	11	3	16	56	15,6
Політичні репресії в області	4	8	5	3	4	15	39	10,9
Діаспора	11	10	9	-	-	-	30	8,4
Всього	80	75	59	50	41	54	357	100,0
% від загальної кількості за 5 років	22,4	21,0	16,5	14,0	11,4	15,1	100,0	

Ми отримали такі результати: пріоритетними темами є «Історія краю в різні періоди» у 63 газетних матеріалах із відсотковим еквівалентом 17,6 %; «ОУН та УПА» – 126, що становить 35,2 %; «Друга світова війна» – 56 або 15,6 %. Меншу частину журналістських матеріалів становлять теми: «Західноукраїнська народна республіка» – 33 (9,2 %), «Політичні репресії в області» – 39 (10,8 %) та «Діаспора» – 30 журналістських матеріалів, тобто 8,4% від загальної кількості. Найменш забезпеченою виданнями виявилась тема «Голодомор» – 5 назв (1,4 %), із суттєвими прогалинами із 2000 р. до 2002 р. та повною відсутністю у 2004 р.

Щодо зміни структури журналістських публікацій з краєзнавчої тематики в межах років, то у 2000-му переважали публікації про історію краю в різні періоди (30 назв); тема «Друга світова війна» представлена на шпальтах аналізованих видань 19 матеріалами; дещо менше, але з майже однаковим рівнем інформаційного забезпечення, висвітлювались у цей період і тема «ОУН та УПА» (16 назв). Не порушувались у 2000 році такі теми, як «Західноукраїнська народна республіка» і «Голодомор» Варто наголосити, що 2004 рік представлений у «Свободі», «Вільному житті» та «Тернополі вечірньому» низьким показником газетних текстів з питань краєзнавства, що на загальному рівні відповідає 41 назві за рік і становить лише 11,4 % від загальної кількості матеріалів, опублікованих за п'ять проаналізованих років. Не друкувалась зовсім (із 2003 р. по 2005 р.) інформація про діаспору. Аналізуючи краєзнавчу наповненість цих газет за 2003 р., варто зауважити на зменшенні загальної кількості тематичних матеріалів – 50 назв, що є 14,0 % від загальної кількості матеріалів за 2000–2005 рр. Помітне збільшення історико-краєзнавчого контенту спостерігається лише на початку 2000-х років – до 80 назв (22,4 % від загальної кількості за п'ять років).

Своєрідним «знаменником унікальності» у краєзнавчих публікаціях є територія, тому окреслення тематичних контурів дослідження тієї чи іншої місцевості є передумовою краєзнавчої наповненості журналістських матеріалів [9, с.853]. Проте незалежно від масштабів і цілей історико-краєзнавчих матеріалів, їх основу становлять факти місцевої історії, які не тільки реалізують типологічні комунікативні особливості текстів, а й виконують специфічну для регіонального медіадискурсу меморіальну функцію, засновану на краєзнавчому підході: моделюють сьогодення, зберігають пам'ять про історію, відновлюють зв'язок часів і поколінь. Загалом же просторове тло для історико-краєзнавчих журналістських тем таке ж, як і для історії України. Воно накопичує факти, що стосуються об'єкта дослідження, виявляє їхню специфіку, зумовлену регіональними особливостями, сприяє визначенню місця і ролі локальних подій у загальному перебігу історичного процесу і т. д. [8, с.12]. Об'єктом конкретного краєзнавчого матеріалу може стати як історія краю в цілому, так і окремих населених пунктів, вулиць, підприємств, вищих навчальних закладів, а також архітектурних пам'яток. На відміну від традиційних існуючих журналістських матеріалів, газетна краєзнавча тематика повинна мати інтегративний характер, тобто журналістські дослідження повинні охоплювати великі хронологічні й історичні періоди або ж, навпаки, обмежуватися вивченням подій одного конкретного етапу місцевої історії, життя і діяльності окремих людей, свідків або учасників історичних подій. Крім того, вона має поєднувати первинну та вторинну інформацію про край [10, с.40].

Висновки та перспективи. Аналіз запропонованих газет Тернопільщини за 2000–2005 рр. показує, що тема історії завжди була актуальною на сторінках місцевої преси. А історико-краєзнавча тематика завжди була однією з провідних, через яку поширювалися здобутки національно-краєзнавчої думки. З іншого боку, ці тексти творили і досі проджовжують творити важливий пласт краєзнавчих публікацій. Звідси випливає, що газети є багатим джерелом для дослідження національної історії, зокрема Тернопільщини як одного із регіональних її компонентів, висвітлюють проблеми становлення та розвитку краєзнавства регіону, є безпосереднім джерелом для істориків, краєзнавців, бібліотекарів, літераторів. Ці видання можуть виступати інтелектуальною основою в організації історико-краєзнавчих регіональних досліджень краю, історіографічною та документальною базою сучасної документалістики та історичної науки.

Отже, роль регіональної преси у формуванні історико-краєзнавчого нарративу як одного із основних компонентів історичної науки загалом надзвичайно вагома і різнопланова. Її різнобічні аспекти визначають перспективи для подальших досліджень.

1. *Історична регіоналістика і краєзнавство: діалектика співвідношення* / Я.Верменич // Історико-географічні дослідження в Україні : Зб. наук. пр. – 2004. – Число 7. – С. 29-47.
2. *Стеблина Н.* Бракує позитивних прикладів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://day.kyiv.ua/uk/article/media/brakuje-pozytyvnyh-prykladiv> – Дата доступу: 17.09.2018.
3. *Дем'янчук Г. С.* Українське краєзнавство: сторінки історії / Г. С. Дем'янчук, Б. Г. Дем'янчук, А. Г. Дем'янчук. – К. : Просвіта, 2006. – 296 с.
4. *Тернопільські журналісти: Вільне життя плюс* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://poglyad.te.ua/podii/ternopilski-zhurnalisty-vilne-zhyttya-plyus.html> – Дата доступу: 17.09.2018.
5. *Дука О. Г.* Дискурс исторической науки и дискурс идентичности //Дискурс Пи. Научно-практический альманах. М., 2005. Вып. 5. С. 170-172.
6. *Кушнарченко Н. М.* Бібліотечне краєзнавство : підруч. / Н. М. Кушнарченко. – Київ : Знання, 2007. – 502 с.
7. *Анкерсмит Ф.* Нарративная логика. Семантический анализ языка историков / Франк Анкерсмит ; [пер. с англ. О. Гавришиной, А. Олейникова ; под науч. ред. Л. Б. Макеевой]. – М. : Идея-пресс, 2003. – 360 с.
8. *Голубко В., Качараба С., Середяк А.* Історичне краєзнавство. Навчальний посібник. – Ч.І. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. – 130 с.
9. *Зашкільняк Л.* Історична пам'ять та історіографія як дослідницьке поле для інтелектуальної історії / Л. Зашкільняк // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – Вип. 15. – Львів, 2006–2007. – С. 855–862.
10. *Литвиненко Н.* Краєзнавчо-бібліографічний контент веб-сайтів бібліотек Донбасу як складова краєзнавчої електронної бібліотеки / Наталія Литвиненко // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 7. – С. 39-42.

1. Vermenych, Ya. (2004), «Istorychna rehionalistyka i kraieznavstvo: dialektyka spivvidnoshennia», Istoryko-heohrafichni doslidzhennia v Ukraini: *Zbirnyk nsukovykh prac*, vol. 7, pp. 29–47.
2. Steblyna, N. (2017), *Brakuje pozytyvnykh prykladiv*, available at: [https://day.kyiv.ua/uk/article/media/brakuje-pozytyvnyh-prykladivx\(access September 17, 2018\)](https://day.kyiv.ua/uk/article/media/brakuje-pozytyvnyh-prykladivx(access%20September%2017,%202018)).
3. Demianchuk, H. S. (2006), *Ukrainske kraieznavstvo: storinky istorii* [Ukrainian ethnography: pages of history], Prosvita, Kyiv, Ukraine, 296 p.
4. Ternopilski zhurnalisty: Vilne zhyttia plus (2013), available at: <https://poglyad.te.ua/podii/ternopilski-zhurnalisty-vilne-zhyttya-plyus.html> (access September 17, 2018).
5. Duka, O. G. (2005), «Diskurs istoricheskoy nauki i diskurs identichnosti», *Diskurs Pi: Nauchno-prakticheskii almanakh*, vol. 5, pp. 170–172.
6. Kushnarenko, N. M. (2007), *Bibliotekne kraieznavstvo* [Library Local History], Znannia, Kyiv, Ukraine, 502 p.
7. Ankersmit, F. (2003), *Narrativnaya logika. Semanticheskii analiz yazyka istorikov* [Narrative Logic: A Semantic Analysis of the Historian's Language], Ideya-press, Moscow, Russia, 360 p.
8. Holubko, V., Kacharaba, S., and Serediak, A. (2005), *Istorychne kraieznavstvo* [Historical local studies], tutorial, part 1, Vydavnychiy tsentr Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine, 130 p.
9. Zashkilniak, L. (2006–2007), «Istorychna pamiat ta istoriohrafiiia yak doslidnytske pole dlia intelektualnoi istorii», *Ukraina: kulturna spadshchyna, natsionalna svidomist, derzhavnist*, vol. 15, pp. 855–862.
10. Lytvynenko, N. (2009), *Kraieznavcho-bibliohrafichniy контент veb-saitiv bibliotek Donbasu yak skladova kraieznavchoi elektronnoi biblioteki*, *Visnyk Knyzhkovoï palaty : Naukovo-praktychnyi zhurnal*, vol. 7, pp. 39–42.

UDC 070 : 908 : (091) (477.84)

LOCAL LORE ISSUES IN THE PRESS OF TERNOPIL REGION: HISTORICAL ASPECT

Peleshok Olga, PhD Student,

Volodymyr Hnatiuk Ternopil National Pedagogical University, 2, Maxyma Kryvonosa St., Ternopil, 46027, Ukraine, e-mail: nolya@ukr.net

ORCID – <https://orcid.org/0000-0002-9844-4480>

Introduction. Lately, the issue of local lore has been widely articulated in the media discourse that continues the process of redefining historical narratives and searching for national identity. Mass media have faced that need to create a new system of values and to consolidate around the primary tasks of national state building.

Relevance and aim. The relevance of the issue is defined by people's increased interest in the history and modern life of their region, its local peculiarities and traditions. The local media reflect and retain historically and culturally important events of the area, region, city or village, as well the information about the people and institutions that have played a defining role in the history, spiritual life, science and culture of the region. Moreover, local lore materials that are nowadays published in the modern print media are some of the most instrumental tools for controlling the process of the revival and development of the nation's culture, language and literature, restoring its socio-cultural environment, creating and reproduction of the scientific and creative potential of a specific region. The aim of this work is to study the topical variety and periodicity of local lore historical materials on the pages of Ternopil print publications issued in 2000–2005 that deal with events important to Ukraine.

Methods. The primary method used in our research is the qualitative-quantitative method of document study, namely content-analysis. Therefore, the present local lore historical material has been given an objective, system and quantitative description, and several local lore information flows have been juxtaposed (in our case three newspapers have been juxtaposed as three verbal flows).

Results. The materials written by different authors in various genres, including short articles, reports, correspondence, interviews, articles and others, prevail in the publications with the historical and local lore content found in such issues as “Vilne zhyttia”, “Svoboda”, “Ternopil Vechirnyy”. Based on the analysis of local lore historical publications in Ternopil region periodicals one may state that they, as a whole, are a separate source array for studying local history.

Conclusions. The analysis of suggested Ternopil region newspapers issued in 2000–2005 demonstrates that the subject of history has always been relevant in the local press. The historical and local lore subject has always been one of the leading ones in spreading the achievements of the national local lore thought. On the other hand, these texts have been and still are creating an important layer of local lore publications. One can therefore conclude that newspapers are a rich source for studying national history, including that of the Ternopil region as one of its regional components, that they highlight the issues of the establishment and development of local lore study in the region, and are a direct source for historians, local lore specialists, librarians, writers.

Key words: *press, prints, genre, sections, narrative, discourse.*

Стаття надійшла до редакції 01.10.2018